

**RELATIONSHIP BETWEEN MODERN MEDICAL
TECHNOLOGY AND GENDER IDENTITY IN THAILAND:
PASSING FROM “MALE BODY” TO “FEMALE BODY”**

NANTIYA SUKONTAPATIPARK

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS (CULTURAL STUDIES)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2005**

**ISBN 974-04-6767-9
COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY**

ความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีทางการแพทย์สมัยใหม่กับอัตลักษณ์แห่งความเป็นชาย-หญิง ในประเทศไทย: การเปลี่ยนแปลงร่างกายจาก “ชาย” เป็น “หญิง” (RELATIONSHIP BETWEEN MODERN MEDICAL TECHNOLOGY AND GENDER IDENTITY IN THAILAND: PASSING FROM “MALE BODY” TO “FEMALE BODY”)

นันทิยา สุคนธ์ปฏิภาค 4236440 LCCS/M

ศศ.ม. (วัฒนธรรมศึกษา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : Megan Sinnott, Ph.D.(Anthropology), เสาวภา พรสิริพงษ์, M.A.(Sociology) , ชุติมา ประกาศวุฒิสาร, Ph.D.(English Literature)

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้พยายามอธิบายปรากฏการณ์ที่กะเทยหรือสาวประเภทสองพึงพาทางการแพทย์สมัยใหม่เพื่อสร้างรูปลักษณ์ทางกายภาพที่พึงปรารถนาในรูปแบบของการเหมือน “ผู้หญิง” โดยนำแนวความคิดของมิเชล ฟูโกต์ ที่เสนอเกี่ยวกับเรื่องปฏิบัติการของ “อำนาจ” มาใช้เป็นการอธิบายความคิดสำหรับวิเคราะห์ปรากฏการณ์ดังกล่าว ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกรวบรวมมาจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์สาวประเภทสอง 20 คน อายุระหว่าง 18-40 ปี ซึ่งอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ ภูเก็ต และพัทลุง และมีข้อมูลที่ถูกรวบรวมมาจากการสัมภาษณ์บุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์นี้ 3 คน รวมทั้งข้อมูลที่ถูกรวบรวมจากแหล่งข้อมูลทางเอกสาร

ผลการศึกษา สามารถอธิบายได้ว่า การพึ่งพาทางการแพทย์นี้เป็นรูปแบบหนึ่งของความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางการแพทย์ระหว่างสถาบันการแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์กับสาวประเภทสอง ซึ่งความสัมพันธ์นี้นำไปสู่การสร้างรูปแบบประเภทหนึ่งของรูปลักษณ์ทางกายภาพและอัตลักษณ์ของมนุษย์ขึ้นมาในลักษณะที่เหมือน “ผู้หญิง” ภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจเช่นนี้ ทั้งสถาบันการแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ และสาวประเภทสอง ต่างก็ใช้ปฏิบัติการของอำนาจผ่านการผลิตและการใช้ความรู้ทางการแพทย์และความรู้แบบเฉพาะให้เหมาะสมเพื่อนำไปสู่การสร้างรูปลักษณ์ทางกายภาพที่สาวประเภทสองพึงปรารถนา ในแนวทางและจุดมุ่งหมายที่ต่างกัน โดยที่สถาบันการแพทย์และบุคลากรมีแนวทางและจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยผดุงและสนับสนุนให้สังคมแบบบริกด่างเพศที่ดำรงอยู่นี้ให้คงอยู่ต่อไป แต่สำหรับสาวประเภทสองแล้ว การใช้ปฏิบัติการของอำนาจทางการแพทย์นี้เพื่อนำไปสู่การสร้างรูปลักษณ์ทางกายภาพในรูปแบบที่เหมือนผู้หญิงนั้น มันไม่ได้หมายความว่า “การกลายเป็น” ผู้หญิงในรูปแบบของ “ผู้หญิงแท้”

RELATIONSHIP BETWEEN MODERN MEDICAL TECHNOLOGY AND GENDER IDENTITY IN THAILAND: PASSING FROM “MALE BODY” TO “FEMALE BODY”.

NANTIYA SUKONTAPATIPARK 4236440 LCCS/M

M.A.(CULTURAL STUDIES)

THESIS ADVISORS : MEGAN SINNOTT, Ph.D.(ANTHROPOLOGY), SAOWAPA PORNIRIPONGSE, M.A.(SOCIOLOGY), CHUTIMA PRAGATWUTISARN, Ph.D.(ENGLISH LITERATURE)

ABSTRACT

This thesis attempts to interpret and investigate the phenomenon of *Kathoey* (in Thai also known as *Sao praphet song* or “second type of women” or transsexual) and dependence on modern medicine for socio-medical construction of *Kathoey*'s desired corporeal styles and identities in terms of being “like women”. Foucauldian perspective on power is used as the main theoretical framework. The information for the discussion in this thesis was gathered from participant observation and interviews with twenty *Kathoey*, aged between eighteen and forty, and based in Bangkok, Chiang Mai, Phuket and Pattaya. Information was also gathered from three medical professionals and documentary source.

Through investigation of this socio-medical construction, dependence on modern medicine is interpreted as a system of medical power relations between the institution of medicine and medical professionals and *Kathoey* which leads to the production of a type of corporeal style and a human identity in terms of being “like women” under the heterosexual power structures plus the capitalist system. In these medical power relations, both medical institution and medical professionals and *Kathoey* exercise medical power through producing and deploying medical knowledge and particular knowledge with different aims, and in different ways. While the institution of medicine and medical professionals produce and deploy medical knowledge, technology and related practice in strategic ways which serve to maintain and reinforce the existing heterosexual society, *Kathoey* also produce their particular knowledge and deploy medical and particular knowledge in strategic ways to support the construction of their desired corporeal styles and identities in terms of being “like women” which does not necessarily mean to “become” women in the ways of “real women”.

KEY WORDS: KATHOEY/ SAO PRAPHET SONG / TRANSSEXUAL / TRANSGENDER / MEDICALIZATION OF SEXUALITY

124 P. ISBN 974-04-6767-9